MAATALOUS

Ei sovi kenenkään oikeustajuun, että pellon käyttöä rajoitetaan ja karjatilan muuttaminen viljatilaksi tehdään mahdottomaksi. **MAATALOUSLINJAN JOHTAJA MINNA-MARI KAILA, MTK**

EU-päätös voi estää nurmialan vähentämisen

Yli viisi vuotta nurmella olleet lohkot pitää ilmoittaa pysyviksi nurmiksi. Jos koko maan nurmiala vähenee liikaa, rajoituksia tulee kaikille tiloille.

EU-tuomioistuimen päätös voi tuoda käyttörajoituksia jopa 200 000 hehtaarille nurmipeltoja.

Tuomioistuin linjasi lokakuun alussa saksalaisen viljelijän tapauksessa, että vähintään viisi vuotta yhtäjaksoisesti nurmella olleet lohkot luokitellaan pysyviksi nurmiksi, vaikka ne olisikin uudistettu välillä. EU:n maatalousuudistukseen taas sisältyy velvoite, että pysyvien nurmien ala pitää säilyttää nykyisenä.

MTK:ssa tulkintaa ei hyväksytä.

”Lähdemme siitä, että viljelykierrossa olleen ja vähintään viiden vuoden välein uudistetun nurmen ei pitäisi tulla velvoitteen piiriin”, maatalouslinjan johtaja **Minna-Mari Kaila** sanoo.

Ei vaikutuksia tukiin

EU-oikeuden tulkinta voi yli kymmenkertaistaa pysyvien nurmien alan Suomessa. Nykyisin pysyviä nurmia on noin 16 000 hehtaaria. Jos kaikki yli viisi vuotta nurmella olleet lohkot lasketaan mukaan, ala nousee arviolta 200 000 hehtaariin.

”Jos koko maan pysyvän nurmen ala vähenee yli 5 prosenttia, EU-asetuksen perusteella pitää ottaa käyttöön ennallistamismenettely”, neuvotteleva virkamies **Pia Lehmusvuori** maa- ja metsätalousministeriöstä kertoo.

Käytännössä ennallistamismenettely tarkoittaa, että viljelijän pitää säilyttää tilan pysyvien nurmien ala entisellään. Rajoitus ei ole lohkokohtainen, vaan nurmen voi vaihtaa toiselle lohkolle.

Pysyvän nurmen alalle voi saada tilatuen ja lfa:n kuten muillekin lohkoille. Ympäristötuen saaminen edellyttää, että lohkon maankäyttölajiksi on verotustiedoissa ilmoitettu pelto. Lehmusvuoren arvion mukaan näin on valtaosalla lohkoista.

Tuotannossa olevaa pysyvää nurmea saa lannoittaa normaalisti.

Ensi kevään kylvö estää luokittelun

Tilakohtaiset käyttörajoitukset tulevat voimaan vain, jos pysyvien nurmien suhde maatalousmaahan vähenee koko maassa yli 5 prosenttia verrattuna ensi vuoden tilanteeseen.

Viljelijöiden pitää itse tukihakemuksessaan ilmoittaa lohkot pysyväksi nurmeksi, jos niillä on viljelty nurmikasveja yli viitenä vuotena peräkkäin.

Viljojen lisäksi viiden vuoden ajanjakson tarkastelun katkaisevat luonnonhoitopelto, suojavyöhyke tai jatkossa ekologisena alana ilmoitettava nurmi.

Ensi keväänä ehtii vielä välttää pysyväksi nurmeksi luokittelun, jos lohkon kylvää esimerkiksi viljalle tai ilmoittaa sen luonnonhoitopeltona.

”Toivottavaa kuitenkin olisi, etteivät viljelijät lähtisi kyntämään nurmiaan, jos todellista tarvetta siihen ei tilalla ole”, Lehmusvuori painottaa.

Jos tarkoituksena on pitää pellot nurmella tulevaisuudessakin, niiden luokittelu pysyväksi nurmeksi ei tuo suuria muutoksia.

Natura-alueilla olevia pysyviä nurmia koskee aina säilyttämisvelvoite riippumatta siitä, miten koko maan nurmiala kehittyy.

Tuotantosuunnan vaihto vaikeutuu?

Kaila pelkää 5 prosentin nurmialan vähenemisen täyttyvän nopeasti, kun karjatilojen määrä laskee.

”Tuotantosuuntaa vaihtaville tiloille täytyy saada poikkeusmahdollisuus. Ei sovi kenenkään oikeustajuun, että pellon käyttöä rajoitetaan ja karjatilan muuttaminen viljatilaksi tehdään mahdottomaksi.”

Lehmusvuoren mukaan poikkeusmahdollisuus selvitetään EU-komission kanssa.

Pysyvien nurmien säilyttämisvelvoite on olemassa jo nykyisissä täydentävissä ehdoissa. Se koskee kuitenkin vain tällä hetkellä pysyväksi laitumeksi ilmoitettua 16 000 hehtaaria. Niiden osalta on ensi vuonna tulossa käyttöön niin sanottu ennakkolupamenettely.

Viljelijän pitää pyytää kunnan maaseututoimistosta lupa pysyvien laitumien käyttömuodon muutoksille, ja pysyvien laitumien kokonaisalan täytyy säilyä tilalla entisellään.

NIKLAS HOLMBERG

KARI SALONEN

EU:n tavoitteena on säilyttää pysyvien nurmien ala ennallaan, koska niitä pidetään ympäristön kannalta hyvinä. Uusi laintulkinta voi moninkertaistaa Suomen pysyvät nurmet.

Yhteiskäyttölohko ei voi olla ekologista alaa

Kuten viime viikolla uutisoitiin (MT 28.11.), yhteiskäyttölohkojen tukihakuun ei ole ensi vuonna tulossa muutoksia. Samalla peruslohkolla sijaitsevista kasvulohkoista voi ensi vuonnakin hakea tukea useampi kuin yksi viljelijä.

Ensi vuonna käyttöön tulevaa ekologista alaa (EFA-alaa) ei sen sijaan voi täyttää yhteiskäyttölohkon alalla.

Yhteiskäyttölohkolla tarkoitetaan sellaista peruslohkoa, jolla on useamman kuin yhden viljelijän hallinnassa olevia kasvulohkoja.

Tällaisia peruslohkoja on Suomessa Maaseutuviraston (Mavi) mukaan noin 1 400. Kaikkiaan peruslohkojen määrä on noin miljoona.

Viljelijät kertoivat esimerkkejä ongelmista

Mavi suunnitteli alunperin muuttavansa yhteiskäyttölohkojen tukihakukäytäntöä niin, että vain yksi tuenhakija voisi merkitä peruslohkon omalle tukihakemukselleen. Tällöin yhteiskäyttölohkoilta olisi voinut hakea tukea vain yksi viljelijä.

Virasto kertoo saaneensa viljelijöiltä useita hyödyllisiä käytännön esimerkkejä sellaisista peruslohkojen yhteiskäyttöjärjestelyistä, joissa tukihakukäytännön muuttaminen nykyisestä olisi erityisen hankalaa.

Mavin pinta-alatukiyksikkö on käynyt läpi kaikki viljelijöiltä saamansa esimerkit. Niiden perusteella virasto päätyi pitämään yhteiskäyttöisten lohkojen ilmoittamismenettelyn ensi vuoden tukihaussa ennallaan.

Jokainen hakija voi siis ilmoittaa yhteiskäyttölohkolla viljelemänsä alueet omalla hakemuksellaan joko sähköisesti Vipu-palvelussa tai paperilomakkeella.

Sähköisesti tukea hakevienkin on kuitenkin edelleen palautettava kasvulohkokartat paperilla kuntaan, koska eri tuenhakijoiden hallinnassa olevien kasvulohkojen piirtäminen ei ole vielä tänä vuonna mahdollista Vipu-palvelussa.

Yhteiskäyttölohkojen piirtämisen toteuttaminen sähköisesti Vipu-palvelussa olisi aiheuttanut suhteettoman suuret kustannukset järjestelmän muutoksina tässä vaiheessa, Mavista kerrotaan.

”Tästä syystä yhteiskäyttölohkojen ilmoittamismahdollisuutta oltiin aikeissa rajoittaa. Tietojärjestelmiin kasvulohkojen piirtämistoiminto tehdään mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa.”

Ekologista alaa ei voi olla yhteislohkolla

Ensi vuonna käyttöön otettavassa viherryttämistuessa yksi vaadittava toimenpide on ekologinen ala.

Ekologista alaa on ilmoitettava Varsinais-Suomen, Uudenmaan ja Ahvenanmaan maakunnissa sijaitsevilla tiloilla.

Viljelijän tulee tukihakemuksen yhteydessä piirtää ekologiseksi alaksi ilmoittamansa alat kasvulohkokarttaan.

Koska yhteiskäyttölohkoa ei voi tukihaussa piirtää sähköisesti, ekologisen alan valintaa joudutaan Mavin mukaan todennäköisesti rajoittamaan siten, että yhteiskäyttöinen lohko ei voi täyttää ekologisen alan vaatimusta.

JUHANI REKU

Nykyiseen yhteiskäyttölohkojen hakumenettelyyn voi tutustua Mavin julkaisemassa Hakuoppaassa 2014 sivulla 30. Hakuopas on luettavissa osoitteessa www.mavi.fi > Oppaat ja lomakkeet > Hakuopas 2014

Hollannissa jälleen lintuinfluenssaepäily

Hollantilaisella siipikarjatilalla todettiin sunnuntaina uusi lintuinfluenssatapaus. Kaikki tilan 28 000 kanaa on hävitetty.

Kyseessä on voimakkaasti tautia aiheuttava eli korkeapatogeeninen H5N8-tyypin virus. Kyseessä on sama viruskanta, jota on todettu viime viikkoina Hollannin lisäksi myös Saksassa ja Britanniassa.

Hollannin viranomaiset ovat perustaneet kanalan ympärille kymmenen kilometrin suojavyöhykkeen taudin leviämisen välttämiseksi. Alueella sijaitsee kaksi muuta siipikarjatilaa, joilta viranomaiset ovat ottaneet näytteitä tartuntojen selvittämiseksi.

Varotoimena hävitettiin myös alle kilometrin päässä tartuntatilalta sijaitsevan siipikarjatilan 50 000 lintua.

H5N8-tyypin virus voi tarttua ihmiseen, mutta Eläintautien torjuntayhdistyksen ETT:n mukaan lintuinfluenssaan sairastuneet ihmiset ovat käsitelleet, esimerkiksi kynineet, sairastunutta siipikarjaa ilman asianmukaisia suojavarusteita. Ihmisen ei ole kertaakaan todettu saaneen lintuinfluenssatartuntaa villilinnuista, muista eläimistä tai ympäristöstä.

H5-tyypin virusten ei ole koskaan todettu myöskään tarttuneen ihmisestä toiseen.

JUHANI REKU

ETT: Siipikarjatilojen tautisuojaus kuntoon

Saksassa, Hollannissa ja Britanniassa todettu vakavasti tautia aiheuttava eli korkeapatogeeninen lintuinfluenssa on syytä ottaa vakavasti myös suomalaisilla siipikarjatiloilla.

Eläintautien torjuntayhdistys ETT muistuttaa, että siipikarjatiloilla on oltava jatkuva valmiustila tarttuvien tautien ennaltaehkäisyyn.

Luonnonvaraiset linnut voivat kantaa täysin oireettomina siipikarjalle vaarallisia viruksia. Ulkoilevilla linnuilla on 11-kertainen riski saada tartunta sisällä pidettäviin lintuihin verrattuna. Ihminen voi siirtää taudinaiheuttajia eläinsuojaan, mikäli tautisuojaus ei ole kunnossa.

Marraskuun alussa Euroopassa todettiin ensimmäistä kertaa H5N8-tyypin voimakkaasti tautia aiheuttavaa lintuinfluenssaa.

Tapauksia on todettu tähän mennessä Saksassa 32 000 linnun kalkkunatilalla. Hollannissa vakavaa lintuinfluenssaa on todettu useilla tiloilla, minkä takia noin 270 000 lintua on tapettu. Britanniassa lintuinfluenssaa on todettu 6 000 linnun ankkafarmilla.

Kaikki tartuntatilojen linnut tapetaan ja hävitetään. Lisäksi tuotantotilat puhdistetaan ja desinfioidaan.

Tartunnat aiheuttavat toimenpiteitä, kuten tutkimuksia ja eläinliikenteen rajoituksia myös 10 kilometrin säteellä tautitilasta sijaitseville muille siipikarjatiloille.

Hollannissa on lintuinflunessan takia turvauduttu erityisjärjestelyihin muun muassa teuraskuljetuksissa.

MAIJA ALA-SIURUA

www.ett.fi

Munantuottajia kehotetaan varovaisuuteen sopimuksissa

SEINÄJOKI (MT)

Tuottajien asema suhteessa isoihin elintarvikkeiden jalostajiin on epätasapainoinen, MTK:n kotieläinasiamies **Jukka Rantala** sanoo.

”Sopimukset eivät ole aina tuntuneet oikeudenmukaisilta”, sanoi Rantala, kun hän puhui kananmunantuottajille Seinäjoella maanantaina järjestetyssä sopimustilaisuudessa.

Sopimuksia laadittaessa munantuottajien on Rantalan mielestä kiinnitettävä erityistä huomiota minimihintaan.

Olisi huolehdittava, että tuottaja on vastuussa vain välittömistä mutta ei mahdollisista välillisistä vahingoista.

Lisäksi mahdolliset kiistatilanteet tulisi pyrkiä sopimaan käräjä-, ei välimiesoikeudessa.

MTK on laatinut kananmunantuottajia silmällä pitäen sopimuspohjan, jota voidaan käyttää mallina.

”Sopimuspöydässä tuottaja on kuitenkin yksin, joten sopimuksen yksityiskohtiin kannattaa tutustua huolellisesti”, Rantala neuvoo.

JUKKA KOIVULA

> Sopimuspöydässä tuottaja on yksin, joten sopimuksen yksityiskohtiin kannattaa tutustua huolellisesti.«
>
> **JUKKA RANTALA**

Tuotantoeläinten lääkityskirjanpidon vaatimus tiukkenee

Maanantaina 1.12. astui voimaan uusi asetus tuotantoeläinten lääkityksestä pidettävästä kirjanpidosta. Muutokset koskevat sekä kirjattavia tietoja että säilytettäviä tositteita.

Asetuksen mukaan tuotantoeläinten lääkityskirjanpitoon on merkittävä lääkityksen aloittaja sekä lääkkeen tai lääkerehun käyttöaihe.

Kirjanpidon yhteydessä on säilytettävä eläinlääkäriltä saadut reseptit ja kirjalliset selvitykset sekä muut apteekista ja lääkerehun luovuttajalta saadut tositteet.

Jatkossa eläinlääkärillä on oikeus luovuttaa lääkkeitä varalle vain, jos lääkkeiden haltija kirjaa lääkitykset nautojen terveydenhuoltojärjestelmään Nasevaan tai sikojen terveydenhuoltojärjestelmä Sikavaan.

Tiedot eläinten lääkityksistä on merkittävä kirjanpitoon mahdollisimman pian.

Kunkin eläimen tai eläinryhmän tiedot on saatava selville helposti.

Lääkityskirjanpitoa on säilytettävä viisi vuotta viimeisestä lääkkeen annosta huolimatta siitä, onko eläin elossa vai ei.

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviralla ja aluehallintovirastolla (avi) sekä kunnaneläinlääkärillä avin määräyksestä on oikeus tarkastaa lääkityskirjanpito.

Valvontaa tehdään otantana, antibioottimaitolöydöksien perusteella ja osana tuki- ja elintarvikevalvontaa.

Sikava- ja Naseva-tilojen on pyydettäessä toimitettava kirjanpito valvontaviranomaisen nähtäväksi.

MAIJA ALA-SIURUA

MUISTIINPANOT

Lääkekirjanpito täytyy pitää ajan tasalla

Lääkekirjanpitoon on merkittävä:
1. Eläimen tai eläinryhmän tunnistustiedot
2. Lääkityksen antopäivämäärät
3. Lääkityksen aloittaja (eläinlääkäri, eläimen omistaja tai haltija tai näiden valtuuttama henkilö)
4. Lääkkeen tai lääkerehun käyttöaihe
5. Lääkkeen nimi
6. Lääkkeen tai lääkerehun määrä
7. Lääkkeelle tai lääkerehulle määrätty varoaika
8. Lääkkeen tai lääkerehun myyjä

Eläinlääkärin nimen asemesta kirjanpitoon voidaan merkitä eläinlääkärin tunnusnumero.

TOSITTEET

Säilytysaika viisi vuotta

Lääkityskirjanpidon yhteydessä säilytettävät tositteet:
1. Eläinlääkärin reseptit ja kirjalliset selvitykset lääkkeen tai lääkerehun luovutuksesta,
2. Eläinlääkäriltä, apteekista tai lääkerehun luovuttajalta saadut muut tositteet lääkkeiden tai lääkerehujen myynnistä tai muusta luovutuksesta.

Näitä ovat esimerkiksi kuitit apteekista ostetuista reseptivapaista lääkkeistä kuten porsasrauta ja suun kautta annettavat nesteytysvalmisteet.

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Eläinten vienti EU:sta vaatii rekisteröitymisen

Ensi vuoden alusta vain rekisteröityneet viejät saavat viedä eläviä eläimiä ja eläimistä saatuja tuotteita Suomesta EU:n ulkopuolelle.

Vaatimus koskee kaupallista vientiä.

Yksityishenkilöiden viemät tuliaiset tai esimerkiksi lemmikkieläimen kuljettaminen ulkomaille näyttelyihin eivät vaadi rekisteröitymistä.

Rekisteriä ylläpitää Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, jonka verkkosivuilla viejät voivat rekisteröityä maksutta.

Viennissä vaadittavia eläinlääkintötodistuksia myönnetään ensi vuoden alusta alkaen vain rekisteröityneille viejille. Todistus osoittaa kohdemaan viranomaisille, että eläimet tai eläintuotteet täyttävät laatu- ja terveysvaatimukset.